

Informatiebrochure

Orthognatische chirurgie
Osteotomie

Inleiding

Orthognathische chirurgie omvat een gecombineerde behandeling van orthodontie en chirurgie. In deze brochure vind je meer informatie over de kaakchirurgische ingreep.

Om een juiste stand van het gebit en een stabiele beet te bekomen, wordt al vaak doorverwezen naar een orthodontist. In sommige gevallen is een orthodontische behandeling niet de enige oplossing, maar dringt er zich ook een kaakchirurgische ingreep op. De oorzaak hiervan ligt vaak aan de onjuiste verhouding tussen de boven- en onderkaak.

Een orthodontische behandeling zorgt voor een correcte positie van de tanden ten opzichte van de kaak. Een osteotomie zorgt echter voor de goede positie van de kaakbeenderen ten opzichte van elkaar. Het geeft naast een correcte beet ook evenwicht en harmonie in het aangezicht. Het beïnvloedt de kauwfunctie, luchtweg en de spraak in een gunstige zin en het zorgt voor een esthetisch mooier profiel. Osteotomieën kunnen bestaan uit verschuivingen van de boven-, onderkaak en de kin. We streven ernaar om de behandeling op een correcte, comfortabele en voorspelbare manier te laten verlopen. Daarvoor zijn vaak verschillende voorafgaande raadplegingen bij ons nodig. De orthodontische behandeling duurt meestal een jaar vòòr de ingreep, nadien volgt er nog een orthodontische afwerking van 6 à 9 maand.

Als de bovenkaak of de onderkaak te smal is, kan deze chirurgisch verbreed worden door een distractie. Vroeger werden in de plaats van een distractie, al te frequent tanden verwijderd om alle tanden mooi in de tandenrij te brengen. In de bovenkaak spreekt men van transpalatale distractie (TPD) en in de onderkaak van transmandibulaire distractie (TMD).

Consultaties voor de ingreep

Eerste consultatie

Tijdens de eerste raadpleging word je klinisch onderzocht en wordt er eventueel bijkomende beeldvorming gemaakt. Je wordt ingelicht over de kaakchirurgische correcties en het verdere behandeltraject.

Tweede consultatie

Na enkele maanden orthodontische voorbereiding verwijst de orthodontist de patiënt doorgaans opnieuw door. Tijdens deze afspraak wordt de voortgang beoordeeld en wordt er een operatiedatum gepland. Kort voor de operatie plaatst de orthodontist haakjes (Kobayashi's of surgical hooks) op de beugel in de boven- en onderkaak. Maak hiervoor tijdig een afspraak. Deze haakjes zijn nodig om na de ingreep de beet te stabiliseren met elastieken. Bij het gebruik van aligners of linguale blokjes neemt de chirurg contact op met de orthodontist en wordt dit met jou besproken.

Work-up raadpleging

De work-up raadpleging wordt meestal 3 weken voor de osteotomie ingepland. Tijdens deze consultatie worden de verhoudingen in het gelaat klinisch opgemeten. Er worden 2D- en 3D-foto's van het aangezicht genomen, alsook een 3D-intra-orale scan van het gebit en de beet. Tenslotte kan er ook een 3D-CBCT van de aangezichtschedel genomen worden.

De kaakverplaatsing wordt volledig 3D gesimuleerd. Op basis daarvan worden patiëntspecifieke plastic beetplaatjes (wafers) geprint, die tijdens de operatie als sleutel dienen.

De kostprijs van de work-up ligt tussen de 900 en 1.500 euro, afhankelijk van de complexiteit van de ingreep en het aantal beetplaten (wafers). Deze kost wordt door de mutualiteit niet vergoed. Hiervoor kan je eventueel een bijkomende verzekering aanspreken.

Bespreking 3D-planning

Het klinische behandelplan wordt besproken en de 3D-digitale planning met simulatie wordt in de week voor de operatie aan jou getoond.

Dag van de ingreep

Je moet nuchter zijn op de dag van de ingreep. De operatie zelf gebeurt onder algemene narcose en de gemiddelde verblijfsduur in het ziekenhuis na de ingreep varieert van 1 tot 2 dagen.

Tijdens de osteotomie wordt de onder- of bovenkaak verplaatst naar de juiste positie, om daarna gefixeerd te worden met osteo-syntheschroeven en -plaatjes. Deze bestaan uit titanium en het lichaam reageert er niet op. Ze moeten daarom niet verwijderd worden. Ze zullen ook niet opgemerkt worden door een metaal-detector (luchthaven).

Na de ingreep

Oedeem (zwellings)

De eerste 3 dagen na de operatie kan de zwelling ter hoogte van de kaken toenemen. Nadien zal deze afnemen, om tenslotte na ongeveer 14 dagen bijna volledig te verdwijnen. De zwelling kan beperkt worden door volgende voorschriften na te volgen:

- Gedurende 5 dagen een Hilothermkoelmasker dragen.
- Warmte en inspanningen vermijden.
- In halfzittende positie rusten en slapen met een extra hoofdkussen gedurende minimum 3 dagen.
- Ontstekingswerende medicatie nemen bij de maaltijd, 3x/d (bv. Ibuprofen 600 mg) gedurende minstens de eerste 3 dagen postoperatief, indien geen allergie.

Lymfedrainage vermindert zwelling en voelt aangenaam aan. Het beste resultaat wordt bereikt met 3 sessies vóór de operatie, gevolgd door dagelijkse behandelingen gedurende een week erna. Kies bij voorkeur een kinesist die de Vodder-methode toepast. Je krijgt hiervoor een voorschrift wanneer je naar de work-up komt.

Gevoelsstoornissen

Na een orthognatische ingreep is het mogelijk dat er gevoelsstoornissen kunnen voorkomen (doof gevoel) ter hoogte van het tandvles en de lip-wang-kin. Deze zijn meestal van voorbijgaande aard en verdwijnen na enkele weken tot maanden.

Spraak

Spreeken verloopt na de operatie soms wat moeizamer. Logopedie is zeker niet noodzakelijk.

Pijn

Doorgaans valt de pijn na een osteotomie wel mee. Bij pijn kan je je behelpen met de voorgeschreven pijnmedicatie. Het koelmasker van het Hilothermtoestel helpt niet alleen tegen zwelling, maar is ook effectief tegen de pijn.

Voorzorgsmaatregelen

Na een bovenkaakosteotomie is het verboden de neus te snuiten gedurende 3 weken. Je mag de neus wel ophalen. Wanneer je moet niezen, doe je dit best met de mond open. Een neusspray zal voorgeschreven worden.

Elastiekjes

Elastiekjes sturen de boven- en onderkaak naar de nieuwe positie om een correcte occlusie (beet) te verkrijgen. Na een week mag je ze zelf aan- en uithalen om te eten en om de tanden te poetsen. Een goede mondhygiëne is belangrijk voor een goede genezing. Na ongeveer 6 weken wordt de beet verder opgevolgd bij je eigen orthodontist.

Mondhygiëne

Een goede mondhygiëne is essentieel voor een vlotte genezing van de wond. Het is noodzakelijk om je tanden minimum 2 keer per dag te poetsen met een zachte tandenborstel om wondinfecties te voorkomen. Let er wel op om enkel op de tandvlakken te poetsen en niet op de wonde in de omslagplooï van de mond. Neem dus je tijd!

Achtergebleven voedselresten kunnen na het eten weggespoeld worden met bruisend mineraalwater.

Een mondotsmettend middel (bv. Perio-Aid, Isobetadine Buccal ...) zal je voorgeschreven worden. Het is belangrijk om met dit middel de mond te ontsmetten, na de maaltijd en voor het slapen gaan, gedurende maximaal 2 weken postoperatief.

Voeding

De kaken zijn stevig gefixeerd, maar kunnen nog geen volledige kauwbelasting aan. Daarom wordt gevraagd om de eerste 3 dagen geen kauwkracht te gebruiken. Het dieet moet dan bestaan uit vloeibare en halfvaste voeding (verse soep, gepureerde voeding ...). Na 3 dagen kan je overschakelen op zachte voeding (lasagne, pasta, zachte vis ...), waarbij een minimale kauwkracht vereist is. Herneemen van normale voeding is pas 6 weken na de operatie opnieuw mogelijk.

Na de ingreep komt de diëtist nog bij je langs aan bed om je extra tips te geven over de voeding.

Sport

De volledige genezing van de slijmvliezen duurt ongeveer 3 weken. Voor deze tijd is het beter om geen zware inspanningen uit te voeren. Conditietraining kan na deze periode hervat worden. Pas na 6 weken is de botgenezing maximaal. Tot dan moeten competitieve sporten en contactsporten vermeden worden.

Einde van de behandeling

De helingsperiode duurt ongeveer 6 weken. Een eerste controle volgt 7 tot 10 dagen na het ontslag. Nadien word je opgevolgd afhankelijk van het type operatie of je individuele nood aan controles. Latere controles worden normaal voorzien 6 maanden, 1 en 2 jaar na de operatie.

Via onderstaande QR-code kan je alle informatie en brochures op onze website raadplegen.

Dienst Mond-, kaak-, en aangezichtchirurgie

050 45 22 60

mka.thk@azsintjan.be

Als je je zorgen maakt, kan je ons altijd telefonisch bereiken tijdens de weekdays vanaf 08.00 u. tot 17.00 u.

In het weekend of 's nachts kan je terecht op de dienst Spoedopname van het AZ Sint-Jan Brugge op 050 45 20 00.

Dr. Philippe Lamoral
Dr. Tom De Backer
Dr. Joke De Ceulaer
Prof. Dr. Gwen Swennen
Dr. Barbara Veys
Dr. Nathalie Neyt
Dr. Krisztian Nagy
Dr. Karen Supply
Dr. Francis De Ketelaere
Dr. Maria Desmedt
Dr. Christophe Spaas

Deze brochure is met de grootste zorgvuldigheid samengesteld, doch aan eventuele onjuistheden kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie opgenomen in deze brochure is aanvullend, niet limitatief en niet exhaustief. Deze kan de individuele informatieverstrekking en onderlinge dialoog tussen arts en patiënt - die steeds op maat en in overeenstemming is met de actuele stand van de wetenschap en met uw specifieke situatie, niet vervangen.

Campus Sint-Jan, Ruddershove 10, 8000 Brugge, 050 45 21 11

Campus SFX, Spaanse Loskaai 1, 8000 Brugge, 050 47 04 70

info@azsintjan.be - www.azsintjan.be